

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ
શારીરિક શિક્ષણ વિદ્યાશાખા, સાદરા સંકુલ
શારીરિક શિક્ષણ વિભાગ

પરીક્ષાર્થી ક્રમાંક

બેચલર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન (B.P.Ed.) : સત્ર-4

વસંત પંચમી સત્રાંત પરીક્ષા : મે-2025

BPED404 : સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ (Health Education)

તારીખ : 05/05/2025

સમય : 9-00 થી 11-30

વાર : સોમવાર

કુલગુણ : 60

અધ્યાપન નિષ્પત્તિ :-

- શારીરિક યોગ્યતા અને સુખાકારી દ્વારા સંપૂર્ણ / સાકલ્યવાદી સ્વાસ્થ્યના ખ્યાલનું મૂલ્યાંકન થાય.
- આરોગ્ય શિક્ષણનો અર્થ, હેતુ, પદ્ધતિ અને આરોગ્ય સુધારવા માટેના વિવિધ પરિબલો વિશે જાણ થાય.
- જુદા-જુદા રોગો વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે.
- શાખાની આરોગ્ય સેવાઓ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.
- પર્યાવરણનો અર્થ, મહત્વ, પ્રકારો અને પર્યાવરણને અસર કરતા પરિબલો વિશે જાણ થાય. પર્યાવરણ પ્રદુષણના પ્રકારો વિશે જાણ થાય.

પ્રશ્ન-૧ સ્વાસ્થ્ય શું છે? સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણના મુખ્ય ધ્યેયો અને હેતુઓ કયા છે? તે વિશે વિગતે સમજૂતી આપો. ૧૨

What is health? What are the main aims and objectives of health education? Explain in detail.

(અથવા)

આરોગ્ય શિક્ષણ શું છે? આરોગ્ય શિક્ષણના પ્રસાર અને પ્રોત્સાહનની પદ્ધતિઓ ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

What is Health Education? Explain the Methods of Dissemination and Promotion of Health Education with Examples.

પ્રશ્ન-૨ વ્યક્તિગત સ્વાસ્થ્યને સુધારવા અને જાળવવા માટેની વ્યક્તિગત સ્વાસ્થ્યની આદતોને ઉદાહરણો સાથે વિગતવાર સમજાવો. ૧૨

Explain in Detail the Personal Health Habits to Improve and Maintain Individual Well-being with Examples.

(અથવા)

ચેપી રોગ એટલે શું ? રોગના જંતુઓનો માનવશરીરમાં પ્રવેશ અને રોગઅધિશયન કાળ અને ચેપી રોગના સામાન્ય લક્ષણો જણાવો.

What is Infection diseases? Entry and Incubation period of germs of diseases in human body & Characteristics of Infectious diseases.

P.T.O.

પ્રશ્ન-૩ શાળામાં આરોગ્ય કાર્યક્રમ વિદ્યાર્થીઓ અને સ્ટાફ માટે સ્વસ્થ, સકારાત્મક વાતાવરણ કેવી રીતે ઉભું કરી શકે. ૧૨

How a health program in a school can create a healthy, positive environment for students and staff.

(અથવા)

સંસર્ગજન્ય રોગો એઈડ્ઝના લક્ષણો, માવજત અને અટકાવાના ઉપાયોની સમજૂતી આપો.

(Explain the symptoms, treatment and prevention of Acquired Immune Deficiency Syndromes -AIDS)

પ્રશ્ન-૪ પ્રાથમિક સારવાર શું છે? પ્રાથમિક સારવાર આપતી વખતે કઈ સાવચેતીઓ રાખવી જોઈએ અને પ્રાથમિક સારવારની કિટમાં કયા સાધનો તથા દવાઓ હોવી જરૂરી છે? વિગતે સમજાવો. ૧૨

What is First Aid? What precautions should be taken while giving first aid, and what essential equipment and medicines should be included in a first aid kit? Explain in detail.

(અથવા)

કૃત્રિમ શ્વાસોચ્છવાસ એટલે શું? ગુંગળામણ અને શ્વાસ અવરોધના કારણો, નીશાનીઓ જણાવી, કૃત્રિમ શ્વાસોચ્છવાસ માઉથ ટુ માઉથ પદ્ધતિ અને હોલ્ગર નેલ્સની પદ્ધતિ, શેફરની પદ્ધતિ સમજૂતી આપો.

What is artificial respiration? Give causes and signs of suffocation and breathing barrier, and also explain mouth to mouth method, Holgar nelson's method, and Shefar's method of Artificial respiration.

પ્રશ્ન-૫ ટૂંક નોંધ લખો ગમે તે બે (૨). ૧૨

૧). સ્વાસ્થ્યશિક્ષણની સુવિધાઓને ધ્યાનમાં રાખી પીવાની પાણીની પરબ, કેન્ટીન અને સ્વાસ્થ્ય સુવિધાઓની વિગત આપો.

(Give details of drinking water festival, canteen and health facilities keeping in view the health education facilities.)

૨). કોલેરા અને કમળોના લક્ષણો, માવજત અને અટકાવાના ઉપાયોની સમજૂતી આપો.

(Explain the symptoms, treatment, and preventive measures of Cholera and Jaundice.)

૩). જંતુ મારફતે ફેલાતા રોગ ટાઈફોઈડ લક્ષણો, માવજત અને અટકાવાના ઉપાયોની સમજૂતી આપો.

(Explain the symptoms, treatment and prevention of Typhoid / Enteric Fever)

૪). મેલેરિયાના લક્ષણો, માવજત અને અટકાવાના ઉપાયોની સમજૂતી આપો.

(Explain the symptoms, treatment and prevention of malaria)

૫). ફ્લ્યુ અથવા ઇન્ફ્લુએન્ઝા (Influenza)
